

JAARLIJKS INSPECTIEPROGRAMMA 2021

12 MEI 2021

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Inleiding	3
2. Implementatie van het inspectieplan.....	3
2.1. Terreininspecties	3
2.2. Compliance promotion.....	4
2.3. De samenwerking met partners.....	4
2.4. Hulpmiddelen, digitalisering en kwaliteitsmanagement.....	5
2.5. Ontwikkeling van de competenties	6
2.6. De invoering van wetgeving die kan worden gecontroleerd en gesanctioneerd.....	6
2.7. De evolutie van het sanctiemechanisme.....	6
3. Operationele doelstellingen van het inspectieprogramma voor het jaar 2021	7
3.1. Geografisch gebied	7
3.2. Opdracht en bevoegdheden van de afdeling Inspectie en verontreinigde bodems van LB....	7
3.3. Inspectiemiddelen.....	9
3.4. Samenwerking met andere actoren.....	9
3.5. Verplichte inspecties.....	10
3.5.1. De Seveso-inrichtingen	10
3.5.2. De IED-bedrijven (Industrial Emissions Directive).....	12
3.5.3. REACH-inspecties	13
3.5.4. Inspecties van overbrengingen van afvalstoffen	13
3.5.5. Dierlijke bijproducten	14
3.6. Acties die voortvloeien uit prioriteiten die zijn vastgesteld in de beleidsnota of in diverse plannen of die voortvloeien uit nieuwe wetgeving	14
3.7. Controle van ondernemingen die ingedeelde inrichtingen exploiteren	18

1. Inleiding

De inspectieprogramma's maken deel uit van een specifiek kader, namelijk een meerjarig inspectieplan. Het opstellen van een jaarlijks inspectieprogramma in zichzelf werd ingesteld door artikel 5 §6 van de ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid (hierna het 'Inspectiewetboek').

In 2020 is een nieuw inspectieplan 2020-2024 vastgelegd. In dit plan worden het kader van de controles en de inspectieprogramma's voor vijf jaar vastgelegd. De inhoud van het inspectieplan werd niet alleen bepaald op basis van de acties die zijn vastgelegd in de wetgeving van de Europese Unie, het beleid van de nieuwe Brusselse regering en/of de minister die bevoegd is voor het milieu, maar ook op basis van de wetgeving die zal worden goedgekeurd, de analyse van het beleid inzake de toepassing van de bestaande wetgeving tijdens de voorbije jaren en de staat van het leefmilieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Gelet op de vastgelegde prioriteiten op het gebied van klimaat, energie, lucht en duurzaam bouwen, moet de inspectiedienst zich voorbereiden op een wijziging van zijn taken en zijn strategieën voor de komende jaren herzien, onder meer rekening houdend met een verschuiving van zijn opdrachten naar andere doelgroepen en een toename van het aantal entiteiten dat moet worden gecontroleerd.

Om een overzicht te houden van de doelstellingen en verwezenlijkingen van het inspectieplan, zal elk jaarlijks inspectieprogramma voortaan beginnen met een voortgangsverslag over de uitvoering van het inspectieplan. Zo kunnen jaarlijks aanpassingen worden aangebracht waar dat nodig en wenselijk is. Dit zal worden besproken in punt 2 van dit document.

In het jaarlijkse inspectieprogramma worden ook de prioriteiten vastgelegd die tijdens het lopende jaar in het kader van de routinematige milieu-inspecties moeten worden aangepakt. Dit zal worden besproken in punt 3.

2. Implementatie van het inspectieplan

Het vijfjarige inspectieplan 2020-2024 heeft het mogelijk gemaakt verschillende prioriteiten op middellange en langere termijn te belichten, naar aanleiding van de invoering van toekomstige nieuwe wetgeving die een impact zal hebben op de activiteiten van de inspectiedienst. Er zal dus een actieplan moeten worden opgesteld aan de hand waarvan de doelstellingen en prioriteiten concreter kunnen worden vastgelegd, de menselijke en financiële middelen kunnen worden bepaald die nodig zijn om de gewenste resultaten te bereiken en de in te voeren controlestrategieën kunnen worden geëvalueerd. Dit actieplan zal ook bijdragen aan de aanvulling van verschillende projecten die de inspectiedienst tijdens de legislatuur wil uitvoeren, waarvan de belangrijkste verderop in dit document worden opgesomd.

2.1. Terreininspecties

Op basis van de gemeenschappelijke kern die door het Inspectiewetboek wordt geboden, worden verschillende inspectiestrategieën toegepast in functie van verschillende elementen, zoals de wetgeving in kwestie, de doelgroep en de beschikbare middelen om de processen efficiënter te maken. Deze processen kunnen gebaseerd zijn op het beginsel van dialoog of kunnen repressiever zijn, wat bijvoorbeeld het geval is voor de strategie inzake 'massa-inspecties'.

Massa-inspecties hebben immers betrekking op een specifieke wetgeving die door een aanzienlijk aantal rechtspersonen of natuurlijke personen moet worden toegepast, en betreffen doorgaans recent aangenomen wettelijke bepalingen. In dat kader kan een controle van deze bepalingen aan de hand van de klassieke procedures die de inspectiedienst van LB gebruikt, gebaseerd op het principe van de dialoog en met beperkte menselijke middelen, geen garantie bieden op een effectieve toepassing van de wetgeving binnen realistische en aanvaardbare termijnen.

In respons op deze vaststelling is het verstandig om een andere vorm van of visie op inspectie te

overwogen die gebaseerd is op inspectie 'door steekproeftrekking'. Deze werkwijze heeft een tweeledig doel: enerzijds moet de actie repressiever zijn door een representatieve steekproef van het doelpubliek te controleren, en anderzijds moet de actie een preventieve werking hebben door het betrokken deel van het publiek dat niet in de steekproef is opgenomen, bewust te maken.

Dat preventieve effect wordt gewaarborgd door een bewustmakingscommunicatie naar en met het doelpubliek. Om de positionering van de overheidsdienst Leefmilieu Brussel te garanderen, zullen we erop toezien dat we de inspecteur voorstellen als een partner van het grote publiek en dat we ook zo handelen. Daartoe zullen wij een op doelgroepen (bedrijven enz.) gerichte communicatie organiseren, waarin de risico's van niet-naleving duidelijk worden belicht. Wij zullen deze communicatie verspreiden via kanalen die op deze doelgroepen zijn gericht. Op die manier kunnen wij de verschillende doelgroepen op de meest efficiënte en specifieke manier bereiken. Deze recente strategie zal in een eerste fase worden toegepast met betrekking tot de verplichting tot sortering en beheer van niet-huishoudelijk afval en het verbod op de verstrekking van plastic zakken aan de kassa of kunststof verpakkingen voor eenmalig gebruik, dat voor een groot aantal bedrijven geldt. Deze strategie kan vervolgens op andere onderwerpen worden toegepast.

Bovendien zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan bedrijven die buiten het voorziene systeem opereren, bijvoorbeeld bedrijven die ingedeelde inrichtingen exploiteren zonder milieuvergunning, en die dus niet bekend zijn bij de administratie (zie hieronder), om zo onder meer gelijke concurrentievoorwaarden voor de bedrijven te waarborgen.

Om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan, zullen de inspectiestrategieën blijven evolueren. Daartoe is reeds een studie gestart om de mogelijkheden van de toepassing van nieuwe inspectietechnologieën te onderzoeken (zie hieronder).

2.2. Compliance promotion

In januari 2018 heeft de Europese Commissie een actieplan goedgekeurd om de naleving van de milieuregels van de EU te versterken en de governance in dit verband te verbeteren. De inspectiedienst sluit aan bij de acties van de Europese Unie om de naleving van de milieuwetgeving te verzekeren via de drie pijlers: bevordering, controle en sancties.

De bevordering van de naleving van de wetgeving gebeurt via verschillende actiemiddelen, zoals opleiding en voorlichting, begeleiding, communicatie en stimulansen.

LB voert reeds talrijke opleidings-, voorlichtings-, begeleidings- en bewustmakingsactiviteiten uit voor verschillende doelgroepen en over verschillende thema's. De inspectiedienst vraagt niettemin om versterking van bepaalde acties ter ondersteuning van zijn opdrachten.

In dit verband wordt regelmatig gewezen op het belang van betere communicatie als een essentiële factor die bijdraagt tot het welslagen van 'massa-inspecties', zoals eerder in deze nota is aangegeven.

Naast de gewenste communicatieacties investeert de inspectiedienst voortdurend in de actualisering van de vademecums met de belangrijkste milieuverplichtingen waarvoor sancties gelden, zowel voor een geïnformeerd publiek als voor het grote publiek, en van zijn webpagina's.

Ten slotte zal een economische sector worden geraadpleegd om na te gaan welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn ter bevordering van de naleving van de wetgeving in een specifiek domein. Dergelijke acties zullen worden uitgevoerd in samenwerking met de andere afdelingen.

2.3. De samenwerking met partners

In de eerste plaats deelt de inspectiedienst zijn controletaken met andere Brusselse actoren, zoals het GAN, het ministerie en de gemeenten.

Terwijl de toezichthoudende medewerkers van het GAN en het ministerie belast zijn met het toezicht op de naleving van duidelijk afgebakende Brusselse bepalingen (betreffende respectievelijk afval (niet-sortering, illegaal storten van afval, illegale inzameling en vervoer van afval) en de energieprestaties van gebouwen), hebben de medewerkers van LB en de gemeenten die met het toezicht belast zijn dezelfde materiële toezichtsbevoegdheid. Op grond van deze bevoegdheid kunnen zij toezicht houden op de naleving van alle wetgeving die in artikel 2 van het Inspectiewetboek is opgenomen (de

bevoegdheid van de ambtenaren van Leefmilieu Brussel strekt zich uit over het volledige Brussels Hoofdstedelijk Gewest, terwijl die van de gemeenteambtenaren zich uitstrekt over het volledige grondgebied van de gemeente waarvoor zij werken).

Met het oog op de coördinatie van de interventies van deze ambtenaren kan LB met de gemeenten samenwerkingsovereenkomsten sluiten voor een periode van een jaar of langer, zoals vermeld in de toelichting bij het Inspectiewetboek. Op basis van een evaluatie van de samenwerking tussen de met het toezicht belaste ambtenaren van LB en de gemeenten, die in 2016 werd uitgevoerd samen met Brulocalis, heeft de afdeling Inspectie en verontreinigde bodems eind 2017 aan de 19 gemeenten voorgesteld om een memorandum te sluiten met het oog op de versterking van de coördinatie van de door de Inspectiewet vastgelegde opdrachten, met name op de volgende drie gebieden:

1. Het delen van informatie
2. Het delen van kennis, knowhow en ervaring
3. Administratieve sancties.

Eind 2020 hebben acht gemeenten (Anderlecht, Oudergem, Etterbeek, Jette, Sint-Joost-Ten-Node, Sint-Gillis, Schaarbeek en Watermaal-Bosvoorde) dit memorandum goedgekeurd. De inspectiedienst hoopt dat andere gemeenten zich in 2021 bij deze samenwerkingsovereenkomst zullen aansluiten. De ontwikkeling van instrumenten om de gemeenten aan te moedigen meer betrokken te raken bij controles of de behandeling van klachten maakt deel uit van de beschouwingen.

Beroepsfederaties en andere Brusselse actoren zijn ook partners om de naleving van de wetgeving via andere actiemiddelen te bevorderen. Overleg zal mogelijkheden voor samenwerking aan het licht brengen.

Op het gebied van sancties zal de samenwerking met het parket dit jaar worden versterkt, met name dankzij een betere uitwisseling van informatie in het kader van de lopende inspectiedossiers, de systematische toezending van strafrechtelijke jurisprudentie en een optimale ervaringsuitwisseling.

Ten slotte zullen onbetaalde boetes ook in de toekomst ter invordering aan Brussel Fiscaliteit worden toegezonden en zullen verschuldigde dwangsommen door hen met voorrang worden behandeld om de overtreder bewuster te maken.

2.4. Hulpmiddelen, digitalisering en kwaliteitsmanagement

In het kader van de professionalisering investeert de inspectiedienst voortdurend in de hulpmiddelen die medewerkers die met het toezicht belast zijn nodig hebben om hun taken doeltreffend uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld zowel meetapparatuur als de terbeschikkingstelling van deskundigen omvatten. Daarom is het de bedoeling om in 2021 een onderzoek te starten naar nieuwe inspectietechnieken en de mogelijkheden die deze kunnen bieden om de doeltreffendheid van de inspecties te verbeteren.

Er is ook budget uitgetrokken om de eerste stappen te zetten op weg naar een nieuwe databank/applicatie voor de inspectiedienst. In de toekomst zal deze toepassing onder meer moeten zorgen voor compatibiliteit met het gebruik van tablets op het terrein, toegang tot gegevens op het terrein en de digitalisering en automatisering van bepaalde processen, d.w.z. van de inspectie op het terrein tot de vaststelling van een inbreuk en het voorstel voor een administratieve transactie (project in uitvoering). Na het opzetten van een gedematerialiseerd proces voor het verzenden van brieven betreffende sancties vanaf 2017 en inspectie eind 2020, wachten wij op de invoering van het eBox-systeem om administratieve handelingen aan overtreders mee te delen in hun eBox wanneer zij dit systeem hebben aanvaard. Een in 2020 uitgevoerde studie heeft de behoeften aan gegevensuitwisseling met onze partners en hun wettelijke beperkingen (gegevensbescherming enz.) in kaart gebracht. De implementatie van deze behoeften zal ook deel uitmaken van de nieuw te ontwikkelen applicatie. Het verzamelen van gegevens (bijvoorbeeld de monitoring van inbreuken) en het gebruik van diverse gegevens die binnen LB of bij haar partners of elders beschikbaar zijn, zullen het mogelijk maken de verschillende geïdentificeerde doelgroepen doeltreffender te bereiken en de doeltreffendheid van de ter beschikking gestelde middelen te verhogen.

Digitalisering, de toepassing van nieuwe inspectietechnieken, uitwisseling en kruisen van gegevens en de invoering van een systeem voor onmiddellijke inning/administratieve transacties zullen nieuwe inspectiestrategieën ondersteunen om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.

Het hele inspectievak is gebaseerd op een kwaliteitsmanagementsysteem. De toepassing van een dergelijk systeem waarborgt de kwaliteit van de verleende diensten en draagt bij tot een grotere tevredenheid van onze stakeholders, hetgeen onder meer tot uiting komt in de voortdurende verbetering van de procedures, de evaluatie van het verrichte werk aan de hand van prestatie-indicatoren en regelmatige ontmoetingen met onze stakeholders.

2.5. Ontwikkeling van de competenties

Sinds 2020 beschikt de inspectiedienst over een opleidingstraject voor de inspecteurs. De hele cursus is opgezet vanuit het oogpunt van een nieuwkomer en omvat alle opleidingen die de nieuwkomer in de eerste jaren van zijn of haar functie moet volgen om het competentieniveau te bereiken dat van hem of haar wordt verwacht.

Bovendien is voor sommige opleidingen bijscholing vereist. Voortgezette opleidingen staan open voor iedereen, zowel voor nieuwkomers als voor degenen die hun functie al meerdere jaren bekleden. Dit opleidingsproject zal regelmatig worden geëvalueerd om nieuwe opleidingen toe te voegen die vereist zijn wanneer nieuwe wetgeving in werking treedt en/of andere opdrachten moeten worden uitgevoerd. Ook zullen de inspectieniveaus worden geëvalueerd die vereist zijn om bepaalde controleopdrachten uit te voeren.

2.6. De invoering van wetgeving die kan worden gecontroleerd en gesanctioneerd

Met het oog op de invoering van nieuwe wetgeving wordt de inspectiedienst door zijn collega's geraadpleegd om na te gaan of deze nieuwe verplichtingen doeltreffend kunnen zijn.

Wat het juridische aspect betreft, gaat het juridische team enerzijds na of de nieuwe verplichtingen, of ze nu van wetgevende of regelgevende aard zijn, door een toezichthoudende ambtenaar kunnen worden gecontroleerd en, in geval van niet-naleving, het voorwerp kunnen uitmaken van een proces-verbaal waaraan een sanctie kan worden verbonden. Anderzijds is ook het technische aspect van essentieel belang. Er moet immers worden nagegaan of de nieuwe verplichtingen in de praktijk kunnen worden gecontroleerd en of de belemmeringen voor inspectieacties kunnen worden beperkt.

Er kunnen echter nog stappen worden genomen om ervoor te zorgen dat deze raadpleging systematisch plaatsvindt en binnen een tijdsbestek dat de inspectiedienst in staat stelt zijn rol ten volle te vervullen.

Naast deze werkzaamheden die voorafgaan aan de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving, zal een proces op gang worden gebracht om een methode vast te stellen voor het analyseren van de bestaande wetgeving om zo na te gaan welke administratieve vereenvoudigingen daarin kunnen worden aangebracht, onder de vlag van de binnen LB actieve juridische coördinatiegroep.

2.7. De evolutie van het sanctiemechanisme

Alternatieve administratieve boetes zijn bedoeld om inbreukmakend gedrag dat het milieu en de volksgezondheid in gevaar brengt te sanctioneren en te doen stoppen. In die zin ondersteunen ze de uitgevoerde inspecties om een gedrag aan te moedigen dat meer rekening houdt met de wetgeving, wat het hoofddoel is van de inspectiedienst.

Momenteel wordt een proces-verbaal van inbreuk dat door een toezichthoudend ambtenaar is opgesteld naar de procureur des Konings verzonden, die de betrokkene kan vervolgen. Bij ontstentenis van strafrechtelijke vervolging kan de leidende ambtenaar van LB een alternatieve administratieve geldboete opleggen nadat hij of zij de betrokkene in de gelegenheid heeft gesteld zich te verdedigen. De laatste jaren hebben zich op dit gebied reeds verschillende ontwikkelingen voorgedaan: De laatste jaren hebben zich op dit gebied reeds verschillende ontwikkelingen voorgedaan: beslissingen tot het opleggen van een boete kunnen voortaan, in voorkomend geval, gepaard gaan met een bevel tot stopzetting van de overtreding op straffe van dwangsom of worden opgelegd met uitstel. Op het niveau van de interne processen zal ook verder worden nagedacht over een sneller beheer van de opgestelde processen-verbaal. Er zal ook een opleiding worden georganiseerd voor medewerkers die met het toezicht belast zijn om hun kennis te vergroten en hun aandacht te vestigen op de essentiële elementen

van een proces-verbaal van overtreding.

Het Inspectiewetboek moet echter blijven evolueren en snellere en effectievere sancties mogelijk maken van bepaalde soorten inbreuken die minder ernstig zijn of een gemakkelijk te kwantificeren impact hebben. Met dat doel voor ogen wordt in samenwerking met onze talrijke stakeholders een administratief transactie-/onmiddellijke inningmechanisme in het Inspectiewetboek opgenomen. Dat mechanisme zal het bijvoorbeeld mogelijk maken sneller te reageren, met name op het gebied van 'massa-inspecties' (zie *hieronder*). Er lopen momenteel ook besprekingen met Net Brussel¹ over alternatieve straffen in plaats van financiële sancties, met name in de vorm van taakstraffen, om na te gaan of andere soorten sancties relevant zouden kunnen zijn.

Ten slotte worden de sanctiemechanismen waarin het Inspectiewetboek voorziet, aangevuld met automatische sanctiemechanismen op specifieke gebieden, zoals bepaalde gevallen van niet-naleving van het onderdeel 'energie' van het BWLKE. De voortdurende verbetering van de sanctiemechanismen als geheel vereist ook een denkoefening over de doeltreffendheid van dergelijke specifieke mechanismen, waardoor de in de wetgeving of in het NEKP gestelde doelen beter kunnen worden behaald.

3. Operationele doelstellingen van het inspectieprogramma voor het jaar 2021

In het jaarlijkse inspectieprogramma worden ook de prioriteiten vastgelegd die tijdens het lopende jaar in het kader van de routinematige milieu-inspecties moeten worden aangepakt. De acties zijn gebaseerd op de prioriteiten die in het inspectieplan zijn vastgelegd. Verschillende Europese richtlijnen of verordeningen schrijven voor dat inspecties volgens een bepaald kader moeten worden uitgevoerd. Voor de overige inspecties gelden de beginselen van de Europese aanbeveling 2001/331/EG betreffende minimale criteria voor milieu-inspecties. Voorts maken wij een onderscheid tussen verplichte inspecties krachtens de Europese wetgeving en andere inspectieacties die voortvloeien uit de prioriteiten die zijn vastgelegd in de GBV, de verschillende plannen enz.

Naast deze geplande inspecties worden ook controles uitgevoerd naar aanleiding van klachten of incidenten en een deel van de inspectiecapaciteit is voorbehouden voor de behandeling van deze dossiers. Wij zien ook een gestage toename van het aantal klachten dat moet worden behandeld, hetgeen betekent dat prioriteit moet worden gegeven aan de klachten die binnen een redelijke termijn door de inspectiedienst kunnen worden behandeld.

Het voorgestelde inspectieprogramma heeft betrekking op het jaar 2021.

3.1. Geografisch gebied

Op geografisch vlak heeft het inspectieprogramma betrekking op het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: daar voert de inspectiedienst controles ter plaatse uit. Administratieve controles kunnen echter ook betrekking hebben op bedrijven gelegen buiten het gewest.

3.2. Opdracht en bevoegdheden van de afdeling Inspectie en verontreinigde bodems van LB

De Inspectie is het inspectieorgaan van Leefmilieu Brussel en heeft als opdracht milieu-inspecties uit te voeren om de naleving van de wetgeving te bevorderen. Op die manier is de inspectie een belangrijke speler in het 'Brusselse gewestelijke project' van de regering dat grote ambities nastreeft op het vlak van klimaatbeleid en circulaire economie. Zij ziet toe op het behoud van een harmonieuze wisselwerking tussen de economische activiteit en de daaruit voortvloeiende sociale voordelen enerzijds en de bescherming van de levenskwaliteit, de volksgezondheid en het milieu anderzijds.

Het beroep van de medewerkers die met het toezicht belast zijn, is voornamelijk gebaseerd op het van kracht zijnde wetgevende kader, zoals het Wetboek voor de inspectie, de preventie, de vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid. Dit geeft de personeelsleden die met het toezicht belast zijn, met name van deze afdeling, de bevoegdheid een reeks van Europese verordeningen, wetten en ordonnances inzake leefmilieu en hun uitvoeringsbesluiten te controleren (zie tabel 1).

¹ Waarvan de leidende ambtenaar bevoegd is om alternatieve administratieve geldboetes op te leggen voor bepaalde inbreuken op de afvalstoffenwetgeving.

Tabel 1: Lijst van wetgevingen opgenomen in art. van het Inspectiewetboek

- het Boswetboek;
- het Veldwetboek;
- de wet van 28 december 1931 op de bescherming van aan particulieren behorende bossen en wouden;
- de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater;
- de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen de verontreiniging;
- de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren;
- de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen;
- de ordonnantie van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen de geluidshinder in een stedelijke omgeving;
- de ordonnantie van 22 april 1999 betreffende het voorkomen en het beheer van afval van producten in papier en/of karton;
- de ordonnantie van 29 april 2004 betreffende de milieuovereenkomsten;
- de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid;
- de ordonnantie van 1 maart 2007 betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en hinder van niet-ioniserende stralingen;
- de ordonnantie van 5 maart 2009 betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems;
- de ordonnantie van 9 december 2010 betreffende de toepasselijke sancties in het geval van niet-naleving van de Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en van de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH);
- de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud;
- het Brusselse Wetboek van lucht, klimaat en energiebeheersing van 2 mei 2013;
- de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen;
- de ordonnantie van 20 juni 2013 betreffende een pesticidegebruik dat verenigbaar is met de duurzame ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de besluitwet van 18 december 1946 waarbij besloten werd tot het houden van een telling der grondwaterreserves en tot invoering van een reglementering van hun gebruik;
- de ordonnantie van 16 mei 2019 met betrekking tot het beheer en de bescherming van de onbevaarbare waterlopen en vijvers in Brussel;
- Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer;
- artikel 3, §§ 1 en 2, artikel 5, §§ 1 en 2 en artikel 7, §§ 1 tot en met 4, a), van de Verordening (EEG) nr. 850/2004 van het Europees Parlement en van de Raad van 29 april 2004 betreffende permanente organische verontreinigende stoffen en tot wijziging van Richtlijn 79/117/EG;
- artikel 3, artikel 4 met uitzondering van § 5, artikel 5, artikel 6 §§ 1 en 2, artikel 7 § 1, artikel 8, artikel 10, artikel 13 en artikel 19 §§ 1 tot 3 van de Verordening (EU) nr. 517/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende gefluoreerde broeikasgassen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 842/2006;
- Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, in het gewestelijke bevoegdheidsgebied;
- Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie;
- Verordening (EG) nr. 1418/2007 van de Commissie van 29 november 2007 betreffende de uitvoer, met het oog op terugwinning, van bepaalde in bijlage III of III A bij Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad genoemde afvalstoffen naar bepaalde landen waarop het OESO-besluit betreffende het toezicht op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen niet van toepassing is, in het gewestelijke bevoegdheidsgebied;

- artikelen 4, 5, 6, § 2, artikelen 7, 8, §§ 1 tot en met 3, artikel 10, § 1, § 3, eerste lid, §§ 4 en 5, artikel 11, §§ 1 tot en met 7, artikel 12, §§ 1 tot en met 3, artikel 13, §§ 1 tot en met 3, artikel 22, §§ 1, 2, 4, artikel 23, §§ 1, 2, 3, 5 en 6, en artikel 24, § 1, van Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en van de Raad van 16 september 2009 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen en artikel 17 van deze Verordening;

- Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 en Verordening (EU) nr. 142/2011 van de Commissie van 25 februari 2011 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn, in het gewestelijke bevoegdheidsgebied;

- artikelen 4 en 7 van de Verordening (EU) nr. 511/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende voor gebruikers bestemde nalevingsmaatregelen uit het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik;

- artikel 7, artikel 8 § 3, artikel 31 § 1 en artikel 32 §§ 1 en 2 van de Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

- artikel 3, §§ 1 tot en met 4, artikel 4, §§ 1 en 4, artikel 5, §§ 1 en 2, artikel 7, §§ 1 tot en met 3, artikel 8, §§ 1 tot en met 4, artikel 9, § 1, artikel 10, §§ 4 tot en met 6, artikel 11, artikel 12, artikel 13, §§ 1 en 3, artikel 14, §§ 1 tot en met 4 van de verordening (EU) 2017/852 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 betreffende kwik, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1102/2008;

- Verordening (EG) nr. 708/2007 van de Raad van 11 juni 2007 inzake het gebruik van uitheemse en plaatselijk niet-voorkomende soorten in de aquacultuur.

3.3. Inspectiemiddelen

De onderafdelingen Preventieve en Curatieve politie beschikken over 39 VTE. Deze agenten zijn naast hun inspectietaken ook belast met andere opdrachten, zoals het opvolgen van samenwerkingsakkoorden, het opstellen van overheidsopdrachten voor studies of voor het aanwijzen van laboratoria, het opstellen en bijwerken van inspectieprocedures, het opstellen van wetteksten, het verlenen van administratieve ondersteuning enz. Sommige agenten zijn tevens teammanager, waardoor zij veel minder beschikbaar zijn voor inspectietaken.

In 2021 bedraagt het budget van de afdeling Inspectie en verontreinigde bodems ongeveer 600.000 euro.

3.4. Samenwerking met andere actoren

De complexe staatsstructuur en bevoegdheidsverdeling vergen op tal van domeinen een samenwerking tussen federale en/of gewestelijke overheden om een gecoördineerde en doeltreffende uitvoering van de wetgeving te verzekeren. De inspectiedienst volgt verschillende samenwerkingsverbanden op die werden overeengekomen voor o.a. de volgende thema's:

- Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken² ('Seveso-samenwerkingsakkoord');
- De overeenkomst tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten³;

² Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken

³ Overeenkomst van 16/01/2014 tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten

- Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen⁴;
- Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH)⁵, en meer bepaald de deelname aan het Forum Nationaal REACH dat instaat voor een gecoördineerde aanpak van de controles van de verschillende bevoegde inspectiediensten in het kader van de Reach-verordening;
- NAPAN Task Force: orgaan opgericht in het kader van het NAPAN (Nationaal Actie Plan d'Action National), dit is het Belgische nationaal actieplan voor de reductie van pesticiden.

De inspectiedienst voert de in het kader van deze samenwerkingsverbanden voorziene verplichte taken uit, participeert in het opstellen van gemeenschappelijke inspectietools en voert (soms gemeenschappelijke) controles uit.

3.5. Verplichte inspecties

3.5.1. De Seveso-inrichtingen

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevat momenteel drie ondernemingen die vallen binnen het toepassingsgebied van de richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG, ofwel Seveso 3. Deze Europese wetgeving werd uitgevoerd d.m.v. het Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, dat in werking is getreden op 10 juni 2016.

Ten gevolge van de stopzetting van de activiteiten van het bedrijf Varo Energy Belgium in 2019 zijn de drie Seveso ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Naam	Adres	Seveso III
COMFORT ENERGY	Aastraat 25, 1070 ANDERLECHT	lage drempel
LUKOIL BELGIUM	Vilvoordsesteenweg 21, 1120 NEDER-OVER-HEEMBEEK	hoge drempel
TOTAL BELGIUM	Vilvoordsesteenweg 214, 1120 NEDER-OVER-HEEMBEEK	lage drempel

Het samenwerkingsakkoord bepaalt het principe van de inspectieteams (één per gewest): elk inspectieteam bestaat uit alle inspecteurs die bevoegd zijn voor de inspectie van de bedrijven op het grondgebied van een gewest, dus zowel de inspecteurs die bevoegd zijn voor de federale materies als de inspecteurs die bevoegd zijn voor de gewestelijke materies, en heeft als doelstelling de gecoördineerde en coherente uitoefening van de inspectie-opdracht door alle betrokken inspectiediensten.

Om een gecoördineerde aanpak te verzekeren, werd een inspectiesysteem ingevoerd, dat het volgende omvat: een inspectieplan, een programma voor de routinecontroles gebaseerd op een systematische evaluatie van de gevaren voor zware ongevallen, de omstandigheden en doelstellingen van de controles, de eisen inzake de niet-geprogrammeerde controles en de follow-up van de controles en voor de belangrijke gevallen van niet-naleving.

De richtlijn bepaalt dat de periode tussen twee opeenvolgende bezoeken niet meer dan één jaar mag

⁴ Samenwerkingsakkoord van 26/10/1994 tussen de Belgische Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen

⁵ Samenwerkingsakkoord van 17/10/2011 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH).

bedragen voor de hogedrempelinrichtingen en niet meer dan drie jaar voor de lagedrempelinrichtingen, tenzij de inspectieprogramma's gebaseerd zijn op een systematische evaluatie van de gevaren van de inrichtingen. Er is immers gebleken dat sommige lagedrempelinrichtingen een frequentere aanpak vereisen omwille van hun activiteiten, hun historiek van gebreken ... Omgekeerd hebben sommige hogedrempelinrichtingen geen jaarlijkse inspectie nodig omwille van hun proactiviteit of hun systeem van veiligheidsbeheer en milieumanagement.

In het kader van de samenwerking wordt voorzien dat:

- de inspectieteams slechts één inspectieplan voor het koninkrijk opstellen, maar elk inspectieteam houdt zich bezig met zijn deel van het inspectieplan, dat ook gemeenschappelijke elementen bevat;
- de inspectieprogramma's (die in het bijzonder de frequentie en de draagwijdte van de inspecties bepalen) gebaseerd zijn op een systematische evaluatie van de gevaren van de inrichtingen en o.a. de inspectiediensten die belast zijn met de concrete uitvoering van de controles specificeren. In bepaalde gevallen kunnen immers gemeenschappelijke controles worden voorzien en de ervaring heeft aangetoond dat dergelijke controles een meerwaarde zijn voor de coherentie, de efficiëntie en de relevantie van de inspectie.

Het samenwerkingsakkoord bepaalt dat de frequentie voor de bezoeken ter plaatse wordt bepaald uitgaande van een systematische beoordeling van de gevaren van de inrichting, die gebaseerd is op ten minste de volgende criteria:

- 1° de mogelijke effecten van de betrokken inrichtingen op de menselijke gezondheid en het milieu;
- 2° gegevens betreffende de naleving van de voorschriften door de exploitant.

In voorkomend geval houden de inspectieteams ook rekening met de relevante bevindingen van controles uitgevoerd krachtens de eigen specifieke regelgeving.

Elke inspectiedienst bepaalt zijn eigen minimuminspectiefrequentie, rekening houdend met de specifieke gevaren die aansluiten bij de bevoegdheden van die dienst (arbeidsveiligheid, milieubescherming, omgevingsveiligheid, springstoffen), met de bevindingen uit de voorgaande controles en met de inspectiecapaciteit.

Voor het Brussels gewest wordt de minimale inspectiefrequentie voor de routinematige controles als volgt bepaald:

- a) het gevarenpotentieel van de inrichting op vlak van acute toxiciteit voor de mens, van brand/explosie en omgeving;
- b) de nabijheid en gevoeligheid van de schadedragers zowel wat de bevolking betreft (woonzones, onthaal- of zorginfrastructures ...), als de omgeving (beschermde zones, oppervlaktewateren ...);
- c) de aard en de complexiteit van de activiteiten van de inrichtingen;
- d) het gedrag van de exploitant (zowel proactief naar naleving van de reglementaire voorschriften als reactief bij vastgestelde hinder of tekortkomingen).

Op basis van de criteria vermeld in a) en b) wordt eerst een basisfrequentie berekend. Deze frequentie wordt vervolgens met maximaal één jaar verminderd op basis van de criteria vermeld in c) en d), met een ondergrens van eens om de drie jaar.

De Brusselse ondernemingen zijn ingedeeld in een gevarencategorie gaande van 1 (laagste gevarenpotentieel) tot 3 (hoogste gevarenpotentieel). Voor de gevarencategorie 1 bedraagt de minimale inspectiefrequentie voor proactieve controles eens om de drie jaar. Voor gevarencategorie 2 is dit eens om de twee jaar en voor gevarencategorie 3 eens per jaar.

Minimumfrequentie routinematige controles	Basis-frequentie	Eenvoudige inrichting en/of goed naleefgedrag
gevrencategorie 1	eenmaal om de 3 jaar	eenmaal om de 3 jaar
gevrencategorie 2	eenmaal om de 2 jaar	eenmaal om de 3 jaar
gevrencategorie 3	eenmaal per jaar	eenmaal om de 2 jaar

De routinecontroles op Seveso-gebied kunnen bestaan uit de toepassing van een nieuw inspectiehulpmiddel of de opvolging van eerdere vastgestelde gebreken.

Indien het gedrag van de exploitant of de ernst van de vastgestelde inbreuken dit noodzakelijk maakt,

wordt een aangepast inspectieprogramma uitgewerkt dat aanleiding kan geven tot een hogere inspectiefrequentie.

Een eerste inspectieplan werd eind november 2016 door de inspectieteams opgesteld in toepassing van art. 33 §2 van het samenwerkingsakkoord. Er wordt vooropgesteld dat dit plan om de vijf jaar of sneller wordt herzien, op verzoek van een inspectiedienst of van een inspectieteam. De lijsten van de door dit plan beoogde ondernemingen en van deze die een risico voor domino-effect dreigen te vormen worden echter regelmatig herzien, in functie van de kennisgevingen door de (nieuwe) uitbaters en van de tijdens de inspecties gedane vaststellingen.

In 2021 zullen de inspecties in het Brussels gewest worden uitgevoerd volgens het plan en de inspectieprogramma's vastgesteld door het inspectieteam van het Brussels gewest en zij zullen bestaan uit het toepassen van een auditchecklist in het kader van het samenwerkingsakkoord, of het uitvoeren van een milieu-inspectie, of uit de opvolging van de te nemen corrigerende maatregelen. Concreet zullen drie inrichtingen worden gecontroleerd in 2021.

3.5.2. De IED-bedrijven (Industrial Emissions Directive)

De industriële activiteiten die voorkomen in minstens één beschrijving opgenomen in bijlage 1 van de richtlijn 2010/75/EU van 24/11/2010 betreffende industriële emissies en die de drempelwaarden of capaciteiten die hierin zijn vastgesteld bereiken, zijn het voorwerp van een specifiek IED-inspectieplan. Dit plan integreert een globale analyse van de milieuproblemen waarmee men rekening moet houden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een nauwkeurige identificatie van de betrokken installaties, procedures die het opstellen van routine-inspectieprogramma's toelaten voor de bepaling van de bezoekfrequenties voor elke soort van installatie en de procedures voor niet-geprogrammeerde inspecties.

De periodes tussen twee routinecontroles die variëren van één tot drie jaar (zes maanden in geval van ernstige niet-naleving van de vergunningsvoorwaarden) zijn het resultaat van een systematische risicoanalyse die een beroep doet op de IRAM-tool (Integrated Risk Assessment Method), een tool ontwikkeld door IMPEL⁶. Deze analyse is uitgevoerd volgens bepaalde evaluatiecriteria m.b.t. de specifieke milieugegevens waarover Leefmilieu Brussel beschikt betreffende de beoogde installaties: mogelijke of reële gevolgen voor de menselijke gezondheid en het leefmilieu, het naleven van de uitbatingsvoorwaarden en het al dan niet bestaan van een milieumanagementsysteem. Naast deze criteria houdt de evaluatie ook rekening met de performance van de exploitant op milieugebied. Deze performance van de exploitant (proactiviteit, reactiviteit ...) heeft dus een positieve of negatieve invloed op het exploitatierisicoprofiel en dus op de globale gevarencategorie. Na elk bezoek ontvangt de exploitant een verslag over de conformiteit van zijn installaties en de bijbehorende conclusies. Er moet ook een verslag beschikbaar worden gesteld voor het publiek.

Bijlage I van de IED-richtlijn beoogt tien ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De twee gewestelijke waterzuiveringsstations zijn bovendien opgenomen in het inspectieplan gezien de omvang van hun mogelijke impact op het leefmilieu.

Lijst van de 'IED-bedrijven – bijlage I' in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Naam	Adres
Abattoir nv	Ropsy Chaudronstraat 24 – 1070 Anderlecht
Audi Brussels nv	Brits Tweedelegerlaan 201 – 1190 Vorst
Bruxelles Energie cvba	Léon Monnoyerkaai 8 – 1000 Brussel
CERES nv	Vilvoordselaan 300 – 1130 Brussel
Engie nv VOLTA	Voltastraat 16 – 1050 Brussel
Corden Pharma Brussels (ex-Peptisyntha) nv	Ransbeekstraat 310 – 1020 Brussel
Prodamtex nv	Antoon van Osslaan 1 – 1120 Brussel
Prodécor Industrie nv	Kaboutersstraat 10-14 – 1190 Brussel
S.D. Viangros nv	Verwelkomingsstraat 10 – 1070 Brussel

⁶ European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law

Door de opname van de waterzuiveringsstations en gelet op de resultaten van de bovenvermelde risicoanalyse beoogt het bijgewerkte inspectieprogramma de controle van minimaal zes ondernemingen in 2021.

De regelmatige update van de informatie waarover Leefmilieu Brussel beschikt betreffende de ondernemingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan evenwel leiden tot de identificatie van andere 'IED-bedrijven – bijlage I'. Deze kunnen dus desgevallend aan de bovenstaande lijst worden toegevoegd met als mogelijk gevolg dat het inspectieprogramma voor 2021 zal worden gewijzigd.

De evolutie van bepaalde gegevens die door onze risicobeoordelingstool worden gebruikt, maakt het noodzakelijk deze tool te corrigeren. Deze correctiewerken zullen naar verwachting in 2021 worden aangevraagd en voltooid.

3.5.3.REACH-inspecties

De planning van de inspecties wordt uitgevoerd op basis van een nationaal controleplan, opgesteld overeenkomstig de artikelen 3 §2 en 17 1° van het Samenwerkingsakkoord van 17/10/2011 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH).

In 2021 gaat het om:

1. Het deelnemen aan de Europese controlecampagnes en pilootprojecten, ontwikkeld door het Forum ECHA; met name de campagne Reach-En-Force 9 die gericht is op zeer zorgwekkende stoffen die in bijlage XIV van REACH zijn opgenomen en waarvan de vervaardiging, de invoer en het gebruik door de Europese Commissie moeten worden goedgekeurd; deze stoffen vallen ook onder rubriek 173 van de lijst van ingedeelde installaties;
2. het controleren van de ondernemingen die vallen onder rubriek 173 van de lijst van geklasseerde inrichtingen, met name na hun identificatie door de afdeling Vergunningen en partnerschappen van Leefmilieu Brussel;
3. het opvolgen van eventuele meldingen van inbreuken door het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA).

In het huidige stadium is het nog niet mogelijk het aantal inspecties te bepalen dat in 2021 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet worden uitgevoerd, want de identificatie van de beoogde ondernemingen hangt af van verschillende informatiebronnen (waaronder voornamelijk het Europees Agentschap voor chemische stoffen – ECHA).

3.5.4.Inspecties van overbrengingen van afvalstoffen

Naar aanleiding van de wijzigingen in 2014 van de verordening (EG) nr. 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, moeten de lidstaten, sedert 2017, controleplannen voor de grensoverschrijdende overbrengingen van afvalstoffen opstellen, hetzij afzonderlijk, hetzij als duidelijk afgebakend onderdeel van andere plannen. Controleplannen zijn gebaseerd op risicobeoordelingen van specifieke afvalstromen en bronnen van illegale overbrengingen waarbij, voor zover beschikbaar en indien daar aanleiding voor is, rekening wordt gehouden met informatie uit inlichtingenwerk, zoals gegevens uit politie- en douaneonderzoeken en analyses van criminele activiteiten. Die risicobeoordeling dient onder meer om het minimaal vereiste aantal controles vast te stellen, met inbegrip van fysieke controles van inrichtingen, ondernemingen, makelaars, handelaars en overbrengingen van afvalstoffen, of van de daarmee verband houdende nuttige toepassing of verwijdering.

Na de evaluatie van het inspectieplan voor de periode 2017-2019 zal een actualisering van dit plan voor de periode tot 2022 worden opgesteld. In dat plan zullen de verder geplande controleacties inzake de controle op grensoverschrijdende overbrengingen van afvalstoffen worden opgenomen.

3.5.5. Dierlijke bijproducten

Verordening (EG) nr. 1069/2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten legt de voorwaarden vast voor dierlijke bijproducten die niet of niet langer bestemd zijn voor menselijke consumptie. Voorbeelden hiervan zijn dode dieren, bepaalde delen van dieren die voor menselijke consumptie worden geslacht maar uit de voedselketen worden verwijderd, zoals slachtafval of slachtafval bestemd voor huisdierenvoeding, en andere producten of bijproducten zoals oude levensmiddelen en mest. Deze voorwaarden zijn nader gespecificeerd in Verordening (EU) nr. 142/2011 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1069/2009.

In België vallen dierlijke bijproducten onder de bevoegdheid van verschillende overheidsinstanties, afhankelijk van het beoogde gebruik. De bevoegde instanties en de wijze waarop de samenwerking tussen hen verloopt, zijn vastgelegd in de overeenkomst van 16 januari 2014 tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten. De bevoegdheid is verdeeld naargelang de bestemming van de dierlijke bijproducten of afgeleide producten.

Het gewest is in grote lijnen bevoegd voor de controle op dierlijke bijproducten die bestemd zijn voor verwerking, verbranding of meeverbranding, compostering, omzetting in biogas, gebruik in de bodem zonder voorafgaande verwerking, het in de handel brengen van onverwerkte mest en de vervaardiging van meststoffen en bodemverbeteraars uit onverwerkte mest, of om te worden gebruikt als nieuwe energiebron.

De controleverordening (Verordening (EU) 2017/625) bepaalt dat de bevoegde autoriteiten officiële controles moeten uitvoeren op basis van een meerjarig nationaal controleplan (MANCP – Multi Annual National Control Plan).

Het laatste MANCP was geldig voor de periode 2018-2020. Het MANCP voor de periode 2021-2023 is nog niet vastgesteld.

Momenteel zijn er in het Brussels gewest geen bedrijven actief die dierlijke bijproducten verwerken die niet voor menselijke consumptie bestemd zijn. De controles die krachtens Verordening (EG) nr. 1069/2009 in het Brussels gewest moeten worden uitgevoerd, blijven derhalve beperkt tot de productie, de opslag en de verwijdering van dierlijke bijproducten.

In 2021 voorziet de inspectiedienst van LB in het volgende:

- vervolgcontroles bij vijf producenten van dierlijke bijproducten waar in het verleden overtredingen zijn vastgesteld;
- de systematische verificatie (ten minste zes keer per jaar) in het Traces-systeem van informatie over verzendingen van categorie 1 en 2 materiaal, van vlees- en beendermeel of dierlijke vetten die afgeleid zijn van materialen in deze categorieën, evenals verwerkte dierlijke eiwitten die afkomstig zijn van materialen van categorie 3, om zo de traceerbaarheid en de samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor de controle te waarborgen.

3.6. Acties die voortvloeien uit prioriteiten die zijn vastgesteld in de beleidsnota of in diverse plannen of die voortvloeien uit nieuwe wetgeving

Aangezien het inspectie- en sanctiebeleid de achilleshiel is van elk milieubeleid dat het gewest wenst te voeren, voert de inspectiedienst talrijke preventieve en corrigerende controles uit in diverse sectoren en activiteiten. De belangrijkste actieterreinen worden hieronder genoemd en vloeien voort uit de milieudoelstellingen die in verschillende plannen zijn vastgesteld of uit nieuwe wetgeving voortvloeien. Ook dient te worden vermeld dat elk jaar een aanzienlijk deel van de werklast van de milieu-inspectie betrekking heeft op de follow-up van dossiers die in voorgaande jaren zijn geopend, maar nog niet konden worden afgesloten. Voor deze dossiers is voorzien in de nodige vervolgcontroles om zo spoedig mogelijk tot naleving van de wetgeving te komen.

De ontwikkeling van een meer circulaire economie is een van de prioriteiten van de GBV en bepaalde acties van de inspectie zijn in overeenstemming met de doelstellingen die zijn vastgesteld in het plan voor het beheer van hulpbronnen en afval en het gewestelijk programma voor circulaire economie:

- De verplichting om ander dan huishoudelijk afval te sorteren en te beheren
Het toezicht op de naleving van bovengenoemde verplichtingen zal worden voortgezet en indien mogelijk worden versterkt door een betere samenwerking met de gemeenten. Op basis van de door de inzamelaars en de door de gemeenten verstrekte informatie zullen in 2021 minimaal 400 bedrijven door de inspecteurs van Leefmilieu Brussel aan een gerichte controle worden onderworpen (verdenking van gebrek aan beheer van dit afval en dus eventueel ook aan sortering). In het kader van de samenwerkingsakkoorden met de gemeenten zullen de gemeentelijke inspecteurs worden bewustgemaakt om ook deze wettelijke bepalingen te controleren. Er zal worden gezorgd voor een doeltreffende coördinatie om te voorkomen dat hetzelfde bedrijf tweemaal wordt gecontroleerd (een keer door Leefmilieu Brussel, een keer door de gemeente) en om een groter aantal bedrijven te controleren.
Op het niveau van Leefmilieu Brussel zal, in afwachting van het nieuwe mechanisme voor transactie/onmiddellijke inning, de nieuwe, meer repressieve aanpak (overtreding sneller bestraft met een proces-verbaal) die sinds 2018 wordt toegepast, worden voortgezet, maar in 2021 ook worden aangevuld met
 - een specifieke aanpak die is gericht op ondernemingen in activiteitensectoren waarvan de afvalstromen en -volumes als abnormaal worden aangeduid in de informatie waarover LB beschikt;
 - een communicatie (mailing) naar de inrichtingen in de gecontroleerde sectoren, waarin zij niet alleen aan de wetgeving worden herinnerd, maar ook worden geïnformeerd over de sancties die op niet-naleving van deze wetgeving staan;
 - de terbeschikkingstelling (in de tweede helft van 2021) van facilitatoren die de taak op zich zullen nemen om vóór en na de inspecties voorlichting en uitleg te geven over de wetgeving. Wij streven naar 5.000 ontmoetingen per jaar tussen facilitator en producent van huishoudelijk afval.De op het ogenblik van de opstelling van dit inspectieprogramma van kracht zijnde covid-19 maatregelen maken een ambitieuzere realistische doelstelling niet mogelijk. De controles worden immers sterk vertraagd door de regels die het maximum aantal toegelaten personen in de handel/onderneming beperken, door de sluiting van bepaalde activiteitensectoren, door de houding, het onaangename, zelfs agressieve gedrag van de gecontroleerde personen.
- Het verbod op het gebruik van bepaalde plastic zakken in Brusselse winkels
Aangezien de controles op de verplichting om ander dan huishoudelijk afval te sorteren en te beheren ook betrekking hebben op winkels, zullen de inspecteurs van Leefmilieu Brussel tijdens deze controles ook aandacht besteden aan de naleving van het verbod op het gebruik van plastic zakken voor eenmalig gebruik en niet-conforme primaire verpakkingszakken. Door een doeltreffende coördinatie met de gemeenten, zoals in het vorige punt, zou het aantal gecontroleerde handelszaken ook kunnen worden verhoogd. Om de zichtbaarheid van de controles te vergroten en een multiplicatoreffect van de georganiseerde controles te genereren, zal een communicatie worden opgezet (met een boodschap die gericht is op preventie en de redenen voor de verplichting). Het aantal winkels dat door de inspecteurs van Leefmilieu Brussel wordt gecontroleerd, zal afhangen van het aantal winkels dat wordt aangetroffen bij de controles van de sorteer- en beheerverplichting, maar op basis van de ervaring van 2018 zijn ongeveer 50% van de bedrijven die voor deze bepalingen worden gecontroleerd handelszaken.
- Afvalverwerkingsbedrijven
De verschillende afvalverwerkingsbedrijven, waarvan er veel in de kanaalzone zijn gevestigd, worden regelmatig door de inspectiedienst gecontroleerd. Het gaat hoofdzakelijk om vervolgccontroles in sorteercentra, met name voor bouw- en sloopafval en industrieel afval, sloopcentra voor autowrakken, AEEA⁷-verwerkingscentra, beheerders van afgedankte autobanden, containerparken enz. Er zijn veertig vervolgccontroles gepland.
- Controles bij diverse actoren die betrokken zijn bij de keten producentenverantwoordelijkheid/terugnameplicht: het gaat hierbij om het controleren van de naleving van de verplichtingen bij een steekproef van beheerorganismes (acht) of producenten die een individueel plan hebben ingevoerd of zouden moeten invoeren (ongeveer tien).

⁷ Afval van elektrische en elektronische apparatuur

- Sinds 2019 moeten inzamelaars en exploitanten van afvalinzamelings- en -verwerkingsinstallaties hun afvalrapporten elektronisch indienen via het Brudaweb-platform. De validatie van honderden jaarverslagen gebeurt systematisch. In 2021 zal de toegang tot het Brudaweb-platform worden uitgebreid tot inzamelaars van dierlijke bijproducten en zal deze groep ondernemingen worden begeleid inzake dit nieuwe rapporteringsinstrument. Ook zal het platform verder worden ontwikkeld en zal de informatie op de webpagina's van LB worden bijgewerkt. In 2021 zal de ontwikkeling van indicatoren worden bestudeerd om cijfers te verschaffen voor de monitoring van de doelstellingen van de circulaire economie, zoals omschreven in de gewijzigde afvalstoffenordonnantie (naar aanleiding van het 'Waste Package').
- De grensoverschrijdende overbrenging van afval
Er zijn een tachtigtal kennisgevingsdossiers lopende waarvoor een administratieve controle plaatsvindt op het naleven van de voorwaarden vermeld in de verordening (EG) nr. 1013/2006. Bovendien zullen er tien grondige controles worden uitgevoerd, hetzij op basis van de elementen die tijdens de administratieve controle van de kennisgevingsdossiers aan het licht komen, hetzij op basis van de wijziging van de indeling van plastic afval, hetzij op basis van informatie over illegale grensoverschrijdende overbrengingen. Deze controles vloeien voort uit het inspectieplan (zie hierboven).

Wat de strijd tegen de opwarming van de aarde betreft, werkt de inspectie nauw samen met de afdeling Energie om ervoor te zorgen dat bepaalde verplichtingen worden nageleefd en zo het goede voorbeeld te geven:

- De verplichting om bij vastgoedtransacties de energieprestaties van gebouwen mee te delen
Een 'punch'-actie uitvoeren bij tien vastgoedmakelaars om de conformiteit van hun vastgoedadvertenties te controleren, meer bepaald voor advertenties met betrekking tot verhuur. In geval van een vastgestelde overtreding zal onmiddellijk een proces-verbaal worden opgemaakt en indien de procureur des Konings geen verdere actie onderneemt, zullen de dossiers van de alternatieve straffen met voorrang worden behandeld om snel over deze actie te communiceren en zo het effect van de controle te versterken. Follow-up van notariële kennisgevingen betreffende de verkoop van onroerend goed zonder EPB-certificaat, voor zover de ontvangen informatie dit toelaat.
- Bouw- en renovatiewerven
Op basis van een door de afdeling Energie, lucht, klimaat en duurzame gebouwen opgestelde voorselectie nagaan of is voldaan aan de verplichtingen die strafrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd bij werkzaamheden aan tien nieuwe of sterk gerenoveerde EPB-eenheden (kennisgeving van de aanvang van de werken, EPB-aangifte, bouwplaatsaangifte (klasse 3) enz.).
- De nodige controlemaatregelen nemen opdat de instanties die onder het Lokaal Actieplan voor Energiebeheer (PLAGE) vallen en hun coördinator niet vóór 31/12/2020 hebben aangemeld bij Leefmilieu Brussel, zo snel mogelijk diens identiteit en opleidingscertificaat meedelen.
- Op basis van door de afdeling Energie, lucht, klimaat en duurzame gebouwen verstrekte informatie de nodige inspectie maatregelen nemen voor een steekproef van twintig overheidsgebouwen (zonder een geldig EPB-certificaat voor zover bekend bij LB) om ervoor te zorgen dat de overheidsinstantie die voor het gebouw verantwoordelijk is, over een EPB-certificaat beschikt en de publiciteitsbepalingen van dat certificaat naleeft.
- Conformiteit van de verwarmingsinstallaties onderhevig aan milieuvergunning of voorafgaandelijke aangifte.
In het kader van een geïntegreerd controlebeleid van LB, en desgevallend met sanctie die ook de erkende verwarmingsinstallateurs en het niet-naleven van de EPB-vereisten viseert, minstens vijftig ingedeelde verbrandingsinstallaties controleren (rubriek 40- (A, B, C of D)), geselecteerd op basis van objectieve criteria die het potentiële risico van impact op het milieu en/of op de menselijke gezondheid vaststellen.
- Koelinstallaties, koeltechnische ondernemingen, koeltechnici en erkende examencentra: controles uitvoeren, onder meer op basis van de informatie die zal worden bezorgd door de afdeling

Vergunningen en partnerschappen. In alle geïntegreerde controles worden de koelinstallaties geïnspecteerd. Er zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan het verbod op het gebruik van bepaalde gefluoreerde broeikasgassen vanaf 1 januari 2020. Er zal worden geanalyseerd in hoeverre meer gerichte actie kan worden ondernomen, mits daarvoor bruikbare gegevens beschikbaar zijn.

- De opvolging van de VOS-balansen (vluchtige organische stoffen) van de bedrijven die onder deze verplichting vallen, met name in IED-inrichtingen en bepaalde drukkerijen.

De regering benadrukt het recht van de Brusselaars op een gezonde leefomgeving, onder meer via de acties van het plan 'quiet.brussels'. De inspectiedienst treedt op bij de controle:

- De geluidshinder afkomstig van het luchtverkeer
De strikte naleving van de normen van het besluit van 27 mei 1999 controleren op basis van het geluidsniveau, gemeten aan de permanente meetstations.
- Inrichtingen die versterkt geluid verspreiden
Voor zover de maatregelen in de strijd tegen de COVID-19-gezondheids crisis activiteiten toelaten die een groot publiek aantrekken, de naleving controleren qua verplichte uitrustingen en administratieve vereisten (verklaringen) bij minstens twintig inrichtingen en/of evenementen (festival, grote zalen en discotheken ...). De resultaten van de verrichte inspecties moeten de evaluatie van de geldende wetgeving, die momenteel voor begin 2022 is gepland, mogelijk maken.

Het beheer van onze natuurlijke hulpbronnen is gebaseerd op verschillende doelstellingen die zijn omschreven in het Natuurplan en het Programma voor Pesticidenreductie. Er wordt ondersteuning gevraagd van de inspectiediensten op het vlak van:

- Pesticiden
In samenwerking met de NAPAN task force groep Inspectie zullen eventuele inspectieacties overeengekomen worden. Binnen LB werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de diverse betrokken afdelingen om controleacties te plannen op korte en middellange termijn. Er zullen onder meer vijf controles van opslagplaatsen van pesticiden worden uitgevoerd bij professionele eindgebruikers.
- Op basis van tien stedenbouwkundige projecten die door het departement Biodiversiteit werden voorgeselecteerd wegens hun potentiële impact op de biodiversiteit, door middel van inspectie maatregelen preventief toezien op de naleving van de verzachtende maatregelen die moeten worden toegepast door de verantwoordelijken voor projecten die volledig, gedeeltelijk of in de nabijheid (minder dan 60 m) van een Natura 2000-zone zijn gelegen, en toezien op de handhaving ervan om dure herstelmaatregelen aan het einde van de werken te vermijden.
- Controle van online verkoopsites en sociale netwerken op de naleving van het verbod op het bezit en de verkoop van strikt beschermde dier- en plantensoorten in de zin van de Natuurordonnantie. Indien nodig, illegaal gehouden exemplaren in beslag nemen om ze over te dragen aan een erkend revalidatiecentrum, een erkend zoölogisch park of een dierenarts.
- De controle van illegale lozingen in het oppervlaktewater en het natuurlijk milieu
In het kader van het bereiken van de doelstellingen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura-2000 gebieden en natuurreservaten is het van belang om een gepast gevolg te geven aan vaststellingen van andere afdelingen van LB met betrekking tot illegale lozingen in het oppervlaktewater of in het natuurlijk milieu. Deze situatie doet zich voor in enkele gemeenten en het gaat in veel gevallen over huishoudelijk afvalwater. Voor de opvolging van de huishoudelijke lozingen is een samenwerking met de betrokken gemeenten aangewezen aangezien zij over enkele specifieke instrumenten beschikken (politiereglement,

gemeentelijk reglement). In 2021 kan de afdeling ongeveer vijf controledossiers op zich nemen die door de andere afdelingen als prioritair worden aangewezen.

Sommige inspectieacties zijn terugkerende acties die wij voorstellen te behouden om diverse redenen die verband houden met milieurisico's, risico's van niet-naleving van de wetgeving enz.:

- De asbestwerven
De problematiek van asbest blijft een continu aandachtspunt voor de inspectie, gelet op het risico en de bezorgdheid van het publiek. Bovendien kan in het kader van de strategie voor de renovatie van bestaande gebouwen in Brussel het probleem van de aanwezigheid van asbest niet worden verwaarloosd. Jaarlijks wordt een honderdtal nieuwe werven opgevolgd, op basis van een aantal risicocriteria zoals de aanwezigheid van kinderen in het gebouw waar de werken zullen plaatsvinden of de aard van de te verwijderen toepassingen. De controles gebeuren hetzij door controles ter plaatse van de werf, hetzij door een administratieve controle. Het beheer van klachten en incidenten maakt het mogelijk werven op te sporen die zijn uitgevoerd zonder de administratieve verplichtingen na te leven.
- Benzinstations: in 2021 worden vijftien nieuwe controles uitgevoerd in deze sector.
- De drinkwaterproducent
Het betreft de goedkeuring van het jaarlijkse controleprogramma van de drinkwaterproducent. Met het oog op de wijziging van de drinkwaterrichtlijn is het ook van belang om andere producenten van drinkwater te identificeren. Er zal een gezamenlijke actie met de afdeling Vergunningen en partnerschappen worden uitgevoerd.

De samenwerking met andere actoren op het terrein:

Jaarlijks vindt een aantal controles plaats op vraag van andere overheden, en dit voor diverse thema's zoals asbest, controle van de milieuvergunning enz. Buiten de controles op asbest, zal Leefmilieu Brussel in 2021 maximaal tien geïntegreerde milieuvergunningcontroles uitvoeren op vraag van andere overheden.

In 2021 zal een samenwerkingsprotocol worden opgesteld tussen LB en Vivaqua voor de controle van de stormbekkens. Vivaqua zal de controles uitvoeren en de bevoegde autoriteiten (gemeenten en LB) op de hoogte brengen van de vastgestelde gevallen van non-conformiteit. LB zal een aantal dossiers van inrichtingen met een vergunning van klasse 1B of 1A administratief behandelen om na te gaan of de voorschriften worden nageleefd. Dat aantal is momenteel moeilijk vast te stellen, omdat niet bekend is of de doelgroep zich aan de regels houdt.

3.7. Controle van ondernemingen die ingedeelde inrichtingen exploiteren

Het gewest telt ongeveer 11.000 bedrijven met milieuvergunningen.

Bedrijven met een door LB afgeleverde vergunning worden door de afdeling Vergunningen en partnerschappen opgevolgd wanneer hun milieuvergunning vervalst. Ondanks dit mechanisme ter ondersteuning van de naleving kan het echter gebeuren dat inrichtingen niet binnen de vereiste termijn een nieuwe vergunning aanvragen of dat hun vergunningsaanvraagdossiers onvolledig blijven. Soms wordt de vergunning ook afgeleverd onder strikte voorwaarden die binnen bepaalde termijnen in acht moeten worden genomen.

In 2021 zullen ongeveer veertig dossiers worden geopend, op basis van een door de afdeling Vergunningen en partnerschappen verstrekte lijst. Deze actie is een belangrijk signaal aan de vergunninghouders: het werken zonder vergunning wegens niet-verlenging van de vergunning of het niet vervolledigen van het milieuvergunningsaanvraagdossier zal niet zonder gevolg blijven. In het geval van een milieuvergunningsscontrole gaat het om een geïntegreerde controle, wat betekent dat alle milieuwetten worden gecontroleerd. Er kunnen gerichte acties worden ondernomen om bepaalde sectoren bewust te maken van de nieuwe bepalingen, bijvoorbeeld inzake grondwaterwinning en

bouwplaatsen met verlaging van het grondwaterpeil, de uitvoering van actieplannen ter vermindering van het energieverbruik enz.

Naast deze aanpak via meldingen van de afdeling Vergunningen en partnerschappen is voor de hele populatie van bedrijven die over een milieuvergunning beschikken een risicoanalysemethode ontwikkeld om de controles in te delen op basis van prioriteit, zodat elk jaar een tiental nieuwe bedrijven aan een controle wordt onderworpen tijdens de geldigheidsduur van hun vergunning (vijftien jaar). In samenwerking met de IT-afdeling moeten in 2021 nog verschillende verbeteringswerkzaamheden worden uitgevoerd om de tool te optimaliseren en de gegevensbronnen bij te werken.

Bepaalde sectoren met installaties met zeer specifieke risico's, zoals schietstanden of laboratoria waar genetisch gemodificeerde (micro-)organismen worden gebruikt, worden ook regelmatig gecontroleerd om de druk op de naleving van de wetgeving te handhaven. De nodige aandacht blijft uitgaan naar ondernemingen die kunnen bijdragen tot de concentratie van fijne deeltjes (PM10), gezien de herhaaldelijk vastgestelde inbreuken met betrekking tot het beheer van fijnstof. In 2021 worden de lopende dossiers opgevolgd.

Bij de bedrijven die ingedeelde inrichtingen exploiteren, kan het vermoeden rijzen dat sommige dit doen zonder eerst een milieuvergunning te hebben verkregen. Deze ondernemingen zijn a priori niet bekend bij LB.

Naar aanleiding van een project dat in 2019-2020 is uitgevoerd om de sectoren met de grootste milieu-impact in kaart te brengen, is een prioritaire sector vastgelegd, namelijk de bouw en de assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers, met het oog op de controle van bedrijven die in deze sectoren actief zijn en ervan worden verdacht zonder milieuvergunning te werken. Het werk bestaat er eerst in de verschillende bij LB beschikbare gegevens af te toetsen en vervolgens vast te stellen voor welke bedrijven een bezoek ter plaatse noodzakelijk is. Deze actie is een belangrijk signaal aan 'freeriders' die zich niet aan de milieuwetgeving houden en op oneerlijke wijze concurreren met goede exploitanten die de milieueffecten van hun activiteiten willen beperken.

